

Titel **KPI Matrix circulaire gebouwen Gemeente Tilburg**
Datum 27-nov-19
Versie 1.0
Status Concept
Initialen WR / GK / JdV

Circulaire gebouwen								
Thema	Uitgangspunten	KPI (Nieuwbouw) Onder nieuwbouw worden ontwikkelingen verstaan waarbij een geheel nieuw object wordt gerealiseerd.	KPI (Renovatie) Onder renovatie wordt verstaan dat minimaal (een deel) van het casco behouden blijft.	KPI (Verbouwingen & Onderhoud) Onder verbouwingen & onderhoud worden ontwikkelingen verstaan waarbij het gebouw grotendeels blijft behouden met een aantal aanpassingen.	KPI (Sloop/ontmanteling) Onder sloop/ontmanteling worden ontwikkelingen verstaan waarbij het object in zijn geheel verdwijnt.	KPI Spoorzone Broedplaats (Verbouw) Het project spoorzone Broedplaats betreft het verbouwproject van gebouw 76, gebouw 79/83, gebouw 81 en gebouw 82/84 aan de Spoorzone in Tilburg. De onderstaande KPI's zijn projectspecifiek gemaakt en leiden in het verdere ontwerpproces. Uitgangspunt in het project is zoveel gebruik maken van het bestaande en de gebouwen geschikt maken voor de komende 20 jaar.	Ambitieniveau KPI Er is onderscheid te maken in drie ambitieniveaus voor de hoogte van de KPI's (toesplitst op nieuwbouw en de huidige markt): -Wettelijk & beleid: -Dit moeten we echt doen: -Dit maakt ons koploper: Hierbij zijn hogere prestaties eenvoudiger te behalen bij nieuwbouwprojecten dan bij renovatie-, verbouw- en onderhoudsprojecten. Met name door de kleinere omvang van verbouw- en onderhoudsprojecten. Daarom verschillen de hoogtes KPI's voor de drie scenario's. De hoogte van de KPI voor ieder scenario is bepaald op basis van de kennis en expertise van Alba Concepts. In deze kolom is in de onderbouwing van de drie ambitieniveaus uitgegaan van nieuwbouw in de huidige markt.	Toelichting op invulling KPI In deze kolom is beschreven per uitgangspunt hoe de invulling van de prestatie project-specifiek
Materialen en grondstoffen	Vrijkomende materialen Vrijkomende materialen uit gebouwen krijgen zo veel mogelijk een tweede leven en gaan niet verloren door het verbranden of afvoeren naar de stort. Schaalniveau (in het gebouw, marktplaats of op een andere plek) worden gebruikt om de mate van hergebruik van uitgaande materialen te bepalen.		Aandeel hergebruik van vrijkomende materialen in massa (in kg): - 1% in het gebouw - 10% wordt via een marktplaats aangeboden De bovenstaande percentages vertegenwoordigen minimaal de stap van 'repair' in het 10 R'en model*. - Minimaal 89% wordt gerecycled. Uitgangspunt is dat toxische materialen niet worden gerecycled tot nieuwe producten. Het bovengenoemde	Aandeel hergebruik van vrijkomende materialen in massa (in kg): - Minimaal 99% wordt gerecycled. De bovenstaande percentages vertegenwoordigen minimaal de stap van 'repair' in het 10 R'en model*. - Minimaal 90% wordt gerecycled.	Aandeel hergebruik van vrijkomende materialen in massa (in kg): - 10% wordt via een marktplaats aangeboden De bovenstaande percentages vertegenwoordigen minimaal de stap van 'repair' in het 10 R'en model*. - Minimaal 90% wordt gerecycled.	Aandeel hergebruik van vrijkomende materialen in massa (in kg): - Minimaal 99% wordt gerecycled.	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht: -Wetgeving & beleid: In het Bouwbesluit zijn richtlijnen opgenomen over het scheiden van bepaalde afvalstromen. -Dit moeten we echt doen: + 95% recycling -Dit maakt ons koploper: minimaal 90% recycling + 10% hergebruik	Wanneer er niet op gestuurd wordt, zal er altijd een deel gerecycled worden door de sloper. In de huidige markt is het mogelijk om recyclingspercentages te behalen die de 100% benaderen. Daarom zijn de percentages hier relatief hoog. Kanttekening is echter wel dat dit vaak leidt tot degradatie in de toepassing van het materiaal. Ter illustratie, het beton uit een constructie van een gebouw dat wordt gerecycled tot fundering van wegverharding. Het fenomeen van marktplaatsen en grondstoffenhubs zijn in de huidige markt nog nieuw. Eveneens het toepassen van materiaal uit een bestaand gebouw in een nieuw ontwerp. Daarom zijn de hoogtes van de prestaties op hergebruik relatief laag.
	Inkomende materialen Nieuw in te brengen materialen zijn zoveel mogelijk van bio-based materialen of hebben een non-virgin herkomst. Onderscheid wordt gemaakt in de verschillende systeemlagen van een gebouw.		Aandeel circulair ingekomen materialen in massa (in kg): - Minimaal 70% van de toegepaste materialen zijn non-virgin of biobased voor de systeemlagen 'stuff' en 'space plan'.** - Minimaal 20% van de toegepaste materialen zijn non-virgin of biobased voor de systeemlagen 'services', 'skin' en 'structure'. **	Aandeel circulair ingekomen materialen in massa (in kg): - Minimaal 60% van de toegepaste materialen zijn non-virgin of biobased voor de systeemlagen 'stuff', 'space plan' en 'services'.** Uitgangspunt is dat er bij verbouw- en onderhoudsprojecten geen aanpassingen worden gedaan aan de 'structure' en 'skin'.		Aandeel circulair ingekomen materialen in massa (in kg): - Minimaal 20% van de toegepaste materialen zijn non-virgin of biobased voor de systeemlagen 'space plan' en 'services'.**	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht voor de toepassing van non-virgin of biobased materiaal: -Wetgeving & beleid: Geen wetgeving op het gebied van minimale aantallen non-virgin of biobased -Dit moeten we echt doen: + 95% recycling -Dit maakt ons koploper: 30% 'structure', 'skin' en 'services', 40% 'space plan' en 'stuff'.	Wanneer er in een project niet op wordt gestuurd, is de prestatie al snel 10% voor 'structure' en 'skin'. Omdat er in het gebouw hoogstwaarschijnlijk veel beton toegepast gaat worden, is ons voorstel voor 20% in nieuwbouw relatief eenvoudig te behalen. Voor de skin dagen we de architect hiermee uit om na te denken over gerecycled of biobased materiaal in de gewelkbekleding, kozijnen en isolatiemateriaal. Denk bijvoorbeeld aan houten kozijnen van een duurzaam hout of aluminium kozijnen met een hoog percentage recyclebat. De markt voor non-virgin en biobased materialen in de 'stuff' en 'space plan' is al een stuk verder. De installatiebranche ('services') loopt het meest achter.
	Toekomstscenario Nieuw in te brengen producten zijn zo veel mogelijk ontworpen om hergebruikt of gerecycled te worden aan het einde levensduur. Per productgroep verschilt de tijdsperiode voor het toekomstscenario.	Van de toegepaste materialen wordt er in de toekomst (einde technische/functionele levensduur) bij sloop in massa (kg): - Maximaal 0% afgevoerd naar de stortplaats. - Minimaal 100% hergebruikt dan wel gerecycled ('Remanufacture' in 10 R'en model)*.	Van de toegepaste materialen wordt er in de toekomst (einde technische/functionele levensduur) bij sloop in massa (kg): - Maximaal 0% afgevoerd naar de stortplaats. - Minimaal 100% hergebruikt dan wel gerecycled ('Remanufacture' in 10 R'en model).	Van de toegepaste materialen wordt er in de toekomst (einde technische/functionele levensduur) bij sloop in massa (kg): - Maximaal 0% afgevoerd naar de stortplaats. - Minimaal 100% hergebruikt dan wel gerecycled ('Remanufacture' in 10 R'en model).		Van de toegepaste materialen wordt er in de toekomst (einde technische/functionele levensduur) bij sloop in massa (kg): - Maximaal 0% afgevoerd naar de stortplaats. - Minimaal 100% hergebruikt dan wel gerecycled ('Remanufacture' in 10 R'en model).	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht voor recycling en hergebruik einde levensduur van materialen: -Wetgeving & beleid: Geen wetgeving op het toekomstscenario van toegepaste materialen. -Dit moeten we echt doen: 50% 'structure', 'skin' en 'services', 60% 'space plan' en 'stuff'. -Dit maakt ons koploper: 100% 'structure', 'skin' en 'services', 100% 'space plan' en 'stuff'.	Bij de toepassing van producten zijn recyclingswaarden relatief snel te behalen. De uitdaging ligt in het hoogwaardig hergebruik van producten. Deze zijn nu nog wel als één hetzelfde percentage opgenomen. Denk aan losmaakbare binnenwanden die einde levensduur eenvoudig uit een gebouw te halen zijn en hergebruikt dan wel gerecycled worden. Prestaties op een gunstig toekomstscenario zijn voor de inbouw en meubilair eenvoudiger te behalen dan voor de overige onderdelen van het gebouw. Wel kan het beton van een betonconstructie gerecycled worden.
	Milieubelasting (MPG) De MPG is een belangrijke maatstaf voor de duurzaamheid van een gebouw. Hoe lager de MPG, hoe duurzamer het materiaalgebruik. De MPG wordt uitgedrukt in euro per m2 BVO. In de MPG is meegenomen dat het minimaliseren van materiaalgebruik bijdraagt aan het reduceren van de MPG.	Van het totaal aan toegepaste materialen in het gebouw is de maximale milieubelasting per m2 BVO € 0,60. Wij adviseren om de MPG projectspecifiek uit te splitsen naar de Layers of Brand.	Van het totaal aan toegepaste materialen in het gebouw is de maximale milieubelasting per m2 BVO € 0,75. Wij adviseren om de MPG projectspecifiek uit te splitsen naar de Layers of Brand.	Van het totaal aan toegepaste materialen in het gebouw is de maximale milieubelasting per m2 BVO € 0,75. Wij adviseren om de MPG projectspecifiek uit te splitsen naar de Layers of Brand.		Van het totaal aan toegepaste materialen in het gebouw is de maximale milieubelasting per m2 BVO € 0,8. Wij adviseren om de MPG projectspecifiek uit te splitsen naar de Layers of Brand.	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht: -Wetgeving & beleid: Maximaal € 1,00 per m2 BVO voor woningen en kantoren groter dan 100 m2. -Dit moeten we echt doen: € 0,60 - 0,80 per m2 BVO. -Dit maakt ons koploper: € 0,40 - 0,60 per m2 BVO.	De MilieuPrestatie Gebouwen (MPG) wordt bepaald aan de hand van de materialisatie en bijbehorende hoeveelheden, ook wel de Milieu Kosten Indicator (MKI) genoemd. Door bijvoorbeeld betongrauwlat toe te passen in de constructie kan de MPG verlaagd worden. Bijvoorbeeld bij de keuze voor steenwiel platen als spouwisolatie, is de keuze voor biobased EPS panelen een stuk milieuvriendelijker.
	Losmaakbaarheid Producten worden zo veel mogelijk losmaakbaar aangebracht in het gebouw om een tweede levenscyclus te stimuleren. Het wordt uitgedrukt in de losmaakbaarheidsindex (LI). Onderscheid wordt gemaakt in de verschillende systeemlagen van een gebouw.	De losmaakbaarheidsindex van de in te brengen materialen is minimaal: - Minimaal 0,7 of hoger voor de systeemlagen 'stuff' en 'space plan'. - Minimaal 0,4 of hoger voor de systeemlagen 'services', 'skin' en 'structure'.	De losmaakbaarheidsindex van de in te brengen materialen is minimaal: - Minimaal 0,6 of hoger voor de systeemlagen 'stuff' en 'space plan'. - Minimaal 0,3 of hoger voor de systeemlagen 'services', 'skin' en 'structure'.	De losmaakbaarheidsindex van de in te brengen materialen is minimaal: - Minimaal 0,5 of hoger voor de systeemlagen 'stuff' en 'space plan' en 'services'. Uitgangspunt is dat er bij verbouw- en onderhoudsprojecten geen aanpassingen worden gedaan aan de 'structure' en 'skin'.		De losmaakbaarheidsindex van de in te brengen materialen is minimaal: - Minimaal 0,5 of hoger voor de systeemlagen 'space plan' en 'services'. Uitgangspunt is dat er bij verbouw- en onderhoudsprojecten geen aanpassingen worden gedaan aan de 'structure' en 'skin'.	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht: -Wetgeving & beleid: Geen minimale losmaakbaarheidsindex vanuit wetgeving & beleid. -Dit moeten we echt doen: minimaal 0,3 'structure', 'skin' en 'services', 60% 'space plan' en 'stuff'. -Dit maakt ons koploper: minimaal 0,5 'structure', 'skin' en 'services', Minimaal 0,8 'space plan' en 'stuff'.	De meetmethode zoals in ons voorstel beschreven is conform het DGBR rapport 'Circular Buildings - meetmethode losmaakbaarheid'. 0,3 is een relatief lage score op de losmaakbaarheidsindex voor de 'structure', 'skin' en 'services'. De markt heeft weinig ervaring met deze index. Hiermee laten we ze wel kennismaken met losmaakbaarheid, maar stellen we niet een te hoge eis. Gemiddeld genomen mogen er daarom een aantal chemische (storten en verkleven) verbindingen (lees: storten) in het gebouw toegepast worden. Voor de 'stuff' en het 'space plan' is een index hoger dan 0,4 ook relatief eenvoudig te behalen. Denk aan meubilair dat vaak al los wordt vergeest en waarbij de huidige markt al veel oplossingen heeft voor verplaatsbare wanden.
Gezondheid van materialen	Toxiciteit Toxische materialen kunnen schadelijk zijn voor de gebruikers van een gebouw. Voor circulairiteit is het van belang dat er geen toxische materialen worden toegepast.	70% van de toe te passen materialen komen niet voor op de 'Banned list of Chemical C2C CertifiedCDM Product Standard V3.0' en 'De herziening van de lijst van voor de EU kritieke grondstoffen en de uitvoering van het grondstoffeninitiatief'. Wanneer de prestatie-eis van 70% niet behaald wordt is het 'niet toegestaan, tenzij principe' van toepassing.					De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht op basis van een minimaal percentage niet toxisch toegepaste materialen: -Wetgeving & beleid: Vanuit Europees beleid zijn de Banned List en lijst met kritieke grondstoffen grotendeels niet verplicht. Wel zijn materialen zoals Asbest verboden. -Dit moeten we echt doen: 50% - 70% toepassing van materialen die niet voorkomen op de lijsten. -Dit maakt ons koploper: 70 - 90% toepassing van materialen die niet voorkomen op de lijsten.	De lijst met toxische materialen gaat over chemische samenstelling van materialen. Deze zijn complex om te achterhalen in producten en daarnaast ook complex om vast te leggen in een materiaalpaspoort. Daarom hebben wij het 'niet toegestaan, tenzij principe' voorgesteld. Daarnaast ook om het niet volledig van toepassing te verklaren, maar om een % aan niet-toxische materialen te behalen.
	Drijfveren	Alternatieve financieringsmodellen De waarde van een materiaal of product aan het eind van de economische levensduur wordt het meest eenvoudig gerealiseerd, wanneer het eigendom bij de partij die deze het best kan waarborgen. Door een alternatief financieringsmodel blijft het juridisch eigendom van het product bij de leveranciers en betaalt de opdrachtgever voor het gebruik gedurende de levensduur van het product.	Van de nieuw in te brengen producten wordt er minimaal 1 met een alternatief verdienmodel aangeschaft (anders dan koop).	Van de nieuw in te brengen producten wordt er minimaal 1 met een alternatief verdienmodel aangeschaft (anders dan koop).		Van de nieuw in te brengen producten wordt er minimaal 1 met een alternatief verdienmodel aangeschaft (anders dan koop).	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht: -Wetgeving & beleid: Geen alternatieve financieringsmodellen verplicht vanuit wetgeving & beleid. -Dit moeten we echt doen: 1 alternatief verdienmodel per project. -Dit maakt ons koploper: Op alle producten een alternatief verdienmodel waar dat het toekomstscenario van het product mee verbetert en financieel haalbaar is.	Alternatieve financieringsmodellen vragen veel van organisaties. Het betekent denken vanuit de TCO gedachte. Bovendien worden producten niet meer gekocht, maar betaalt voor gebruik. De investeringskosten nemen af en de exploitatiekosten stijgen. In deze fase is het daarom verstandig om niet te hoog in te zetten op het aantal alternatieve financieringsmodellen, maar juist om te experimenteren in ontwikkelingen.
	Registreren Een materiaalpaspoort registreert, ordent, bewaart en ontsluit data waarmee afval- en grondstoffenstromen op elke schaal kunnen worden gemonitord. Het paspoort bestaat uit een Bill of Materials (BoM) en een Bill of Connection (BoC).	Van de ingekomen materialen wordt een materiaalpaspoort minimaal op productniveau opgeleverd. De mate waarin ingebrachte materialen gedocumenteerd zijn in een materiaalpaspoort. Dit kan variëren in de verschillende systeemlagen van de methodiek Brand** die gedocumenteerd zijn.	Van de ingekomen materialen wordt een materiaalpaspoort minimaal op productniveau opgeleverd. De mate waarin ingebrachte materialen gedocumenteerd zijn in een materiaalpaspoort. Dit kan variëren in de verschillende systeemlagen van de methodiek Brand** die gedocumenteerd zijn.	Van de ingekomen materialen wordt een materiaalpaspoort minimaal op productniveau opgeleverd. De mate waarin ingebrachte materialen gedocumenteerd zijn in een materiaalpaspoort. Dit kan variëren in de verschillende systeemlagen van de methodiek Brand** die gedocumenteerd zijn.		Van de ingekomen materialen wordt een materiaalpaspoort minimaal op productniveau opgeleverd. De mate waarin vrijkomende materialen gedocumenteerd zijn in een materiaalpaspoort. Dit kan variëren in de verschillende systeemlagen van de methodiek Brand** die gedocumenteerd zijn.	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht: -Wetgeving & beleid: CB23 ontwikkelt een uniforme methodiek voor materiaalpaspoorten. Er is echter geen dwingende wetgeving op het registreren van materialen en producten. -Dit moeten we echt doen: Het opstellen van een materiaalpaspoort voor producten met een levensduur korter dan 15 jaar. -Dit maakt ons koploper: Het gehele gebouw opleveren met een paspoort op productniveau.	Er kan aangesloten bij meerdere initiatieven zoals Madaster. Met name voor producten welke in de toekomst hergebruikt kunnen worden is een materiaalpaspoort van belang. Het werken in BIM-vergemarkt het proces om te komen tot een materiaalpaspoort. Voor kleine renovatieprojecten en verbouw en onderhoudsprojecten kan er gekozen worden voor een Bill of Materials (BoM) en Bill of Connection (BoC) in Excel volgens de methodiek van de Building Circularity Index. Het actueel houden van het paspoort is een aandachtspunt voor de beheerfase.
	Restwaarde	Voor minimaal 5% van de initiële investering wordt restwaarde gekapitaliseerd en wordt dit met de desbetreffende leveranciers contractueel afgesproken.	Voor minimaal 5% van de initiële investering op de ingebrachte producten wordt restwaarde gekapitaliseerd en wordt dit met de desbetreffende leveranciers contractueel afgesproken.	Voor minimaal 5% van de initiële investering op de ingebrachte producten wordt restwaarde gekapitaliseerd en wordt dit met de desbetreffende leveranciers contractueel afgesproken.		Voor minimaal 5% van de initiële investering op de ingebrachte producten wordt restwaarde gekapitaliseerd en wordt dit met de desbetreffende leveranciers contractueel afgesproken.	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht: -Wetgeving & beleid: Geen wetgeving & beleid op het kapitaliseren van restwaarde. -Dit moeten we echt doen: Minimaal 5% restwaarde kapitaliseren en contractueel afspreken met leveranciers. -Dit maakt ons koploper: Minimaal 10% restwaarde kapitaliseren en contractueel afspreken met leveranciers.	Restwaarde is een relatief nieuw begrip voor de bouwsector. Eerste ervaringen zijn inmiddels ervaringen opgedaan. Bepaalde producten behouden eenvoudiger hun waarde, zoals duurzame en overige producten waarin metalen en staal is verwerkt. Deze producten bieden kans om met leveranciers contractuele afspraken te maken op restwaarde. Dit is in de huidige markt dus enkel op grondstoffenniveau. In de toekomst gaan we steeds meer producten hoogwaardig hergebruiken, welke op dat moment een hogere waarde vertegenwoordigen dan enkel de grondstof.
	Koppelen aan onderhoud Gebouwen worden in combinatie met het gebouwenspaspoort een Meerjaren Onderhoudsplanning (MIOP) opgeleverd. Het prijsniveau van deze MIOP ligt lager, doordat er sprake is van lagere materiaal- en arbeidskosten.	Bij nieuwbouwprojecten van de gemeente Tilburg wordt een combinatie van het gebouwenspaspoort en een Meerjaren Onderhoudsplanning (MIOP) opgeleverd. Het prijsniveau van deze MIOP ligt lager, doordat er sprake is van lagere materiaal- en arbeidskosten in de tijd.	Bij renovatie projecten van de gemeente Tilburg wordt een combinatie van het gebouwenspaspoort en een Meerjaren Onderhoudsplanning (MIOP) opgeleverd. Het prijsniveau van deze MIOP ligt lager, doordat er sprake is van lagere materiaal- en arbeidskosten in de tijd.	Bij verbouw- en onderhoudsprojecten van de gemeente Tilburg wordt een combinatie van het gebouwenspaspoort en een Meerjaren Onderhoudsplanning (MIOP) opgeleverd. Het prijsniveau van deze MIOP ligt lager, doordat er sprake is van lagere materiaal- en arbeidskosten in de tijd.		Bij verbouw- en onderhoudsprojecten van de gemeente Tilburg wordt een combinatie van het gebouwenspaspoort en een Meerjaren Onderhoudsplanning (MIOP) opgeleverd. Het prijsniveau van deze MIOP ligt lager, doordat er sprake is van lagere materiaal- en arbeidskosten in de tijd.	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht: -Wetgeving & beleid: Geen wetgeving & beleid op het inzichtelijk maken van een gereduceerd MIOP. -Dit moeten we echt doen: Het inzichtelijk maken van de impact op onderhoud van bouwmaatregelen. -Dit maakt ons koploper: Het inzichtelijk maken van de impact op onderhoud van bouwmaatregelen gekoppeld aan het materiaalpaspoort.	Losmaakbare producten zijn duurder. Echter, losmaakbare producten zorgen voor een besparing op onderhoud. Het onderhoud van losmaakbare producten kost minder arbeid. Dit heeft een positieve impact op de exploitatiekosten van het bouwwerk mede geleid op de prijsontwikkelingen op arbeid conform de Bouwkostenindex (BBK). Huidige pilots laten een onderhoudslastereductie van 20 - 30% op de arbeidscomponent binnen de MIOP zien.
	Zichtbaarheid Circulariteit en bewustwording rondom het gebruik van materialen kan een positieve uitstraling hebben op een organisatie, wat invloed kan hebben op het primair proces van een organisatie en de bedrijfsomgeving. Imago is subjectief en wordt daarom uitgedrukt in een kwalitatieve score van slecht tot goed.	Minimaal 3 zichtbare voorbeelden waarin (her)gebruikte materialen in de gebouwen zijn toegepast.	Minimaal 2 zichtbare voorbeelden waarin (her)gebruikte materialen in de gebouwen zijn toegepast.	Minimaal 1 zichtbaar voorbeeld waarin (her)gebruikt materiaal is toegepast.		Minimaal 1 zichtbaar voorbeeld waarin (her)gebruikt materiaal is toegepast.	De hoogte van de KPI bepaalt het ambitieniveau. De verschillende ambitie niveaus hieronder toegelicht: -Wetgeving & beleid: Er is geen wetgeving & beleid op het toepassen van zichtbare voorbeelden. -Dit moeten we echt doen: Minimaal 1 zichtbaar voorbeeld van hergebruikt materiaal. -Dit maakt ons koploper: Meerdere zichtbare voorbeelden van hergebruikte materialen.	Het toepassen van zichtbare voorbeelden leidt tot een groter bewustzijn van de gebruiker. Het toepassen van een herkenbare producten van het oude gebouw in het nieuwe gebouw zoals meubels en ingezamelde spijkerbroeken zijn hier voorbeelden van. Een aandachtspunt in projecten is wel de meetbaarheid van een zichtbaar voorbeeld. Het is een subjectief uitgangspunt.

*bij de verwijzing naar hergebruik van materiaal is minimaal 'Repair' of 'Remanufacture' in het 10 R'en model als prestatie opgenomen.

** bij het benoemen van de systeemlagen van brand worden de shearing layers of Brand (1994) gebruikt.